

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง สภาพ ปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อศึกษาปริมาณการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภทของครูในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 9 คน กลุ่มตัวอย่างเป็น ครูผู้สอนจำนวน 210 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น 219 คน

เครื่องมือใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ฉบับคือ แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการสอน

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สื่อการสอน

ความต้องการสื่อการสอน

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน

การสร้างเครื่องมือวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยทำหนังสือจากภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร โรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง เมื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ แล้วได้นำมาวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหาร

ผู้บริหารโรงเรียนมีจำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอายุการทำงานมากกว่า 30 ปี มีประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อการสอน คือ เคยหาความรู้จากหนังสือ ตำรา หรือเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับสื่อการสอนและเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีการศึกษาหรือ สอตทัศนศึกษา

ครูผู้สอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่เพศหญิงมีอายุต่ำกว่า 30 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุการทำงานอยู่ในช่วง น้อยกว่า 10 ปี ประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อการสอนส่วนใหญ่ คือ เคยศึกษาหาความรู้จากหนังสือ ตำรา หรือเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับสื่อการสอนและเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีการศึกษาหรือโสตทัศนศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่โรงเรียนดำเนินการสอนในประถมศึกษาเป็นเวลา 21 ปีขึ้นไป การดำเนินการหาสื่อการสอนส่วนมากโรงเรียนเป็นผู้จัดซื้อเอง การใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนในการซื้อสื่อการสอนของโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 1-20 และร้อยละ 21-40 ตามลำดับ ส่วนใหญ่โรงเรียนจะไม่มีครูโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการสอนมากที่สุดในเรื่องสื่อการสอนโดยทั่วไปช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพซึ่งมีระดับค่าเฉลี่ย 4.56 และรองลงมาคือ สื่อการสอนมีความจำเป็นต่อการสอนในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีระดับค่าเฉลี่ย 4.44

โรงเรียนมีการใช้สื่อการสอนประเภทต่างๆ ประเภทฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีระดับค่าเฉลี่ย 4.22 บทเรียนสำเร็จรูป/สื่อมัลติมีเดียมีระดับค่าเฉลี่ย 4.00

สื่อการสอนที่โรงเรียนมีอยู่มีความพร้อมในการให้บริการสื่อการสอนประเภทฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีระดับค่าเฉลี่ย 4.11 ประเภทเครื่องเสียง เช่น เครื่องบันทึกเสียง วิทยุมีระดับค่าเฉลี่ย 4.00 ประเภทกราฟิก เช่น แผนภูมิ แผนที่ แผ่นสถิติมีระดับค่าเฉลี่ย 3.98

สื่อการสอนที่โรงเรียนมีอยู่ ประเภทฮาร์ดแวร์มีระดับค่าเฉลี่ย 4.11 ประเภทซอฟต์แวร์มีระดับค่าเฉลี่ย 4.00 ประเภทเครื่องเสียง เช่น เครื่องบันทึกเสียง วิทยุมีระดับค่าเฉลี่ย 3.89

สื่อการสอนที่โรงเรียนมีอยู่มีปริมาณการใช้อยู่ในระดับ ประเภทฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีระดับค่าเฉลี่ย 4.11 บทเรียนสำเร็จรูป/สื่อมัลติมีเดียมีระดับค่าเฉลี่ย 4.00 เครื่องบันทึกเสียง วิทยุและประเภทกราฟิก เช่น แผนภูมิ แผนที่ แผ่นสถิติมีระดับค่าเฉลี่ย 3.89

2. กสภาพของสภาพการใช้สื่อ ชนิดของสื่อการสอนประเภทวัสดุมีจำนวนมากได้แก่ กระดานดำ/เขียว มีระดับค่าเฉลี่ย 4.12 ของจริงของตัวอย่าง มีระดับค่าเฉลี่ย 3.95 ป้ายนิเทศ มีระดับค่าเฉลี่ย 3.81 รูปภาพ รูปถ่าย มีระดับค่าเฉลี่ย 3.80

ชนิดของสื่อการสอนประเภทวัสดุใช้ร่วมกับอุปกรณ์มีจำนวนมากได้แก่ เครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟนมีระดับค่าเฉลี่ย 3.89 เครื่องรับวิทยุกระจายเสียง มีระดับค่าเฉลี่ย 3.54 เครื่องเล่นวีดิทัศน์ มีระดับค่าเฉลี่ย 3.50 เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ มีระดับค่าเฉลี่ย 3.43

ชนิดของสื่อการสอนประเภทกิจกรรมมีจำนวนมากได้แก่ การสาธิต มีระดับค่าเฉลี่ย 3.84 ศึกษาเอกสารนอกสถานที่ มีระดับค่าเฉลี่ย 3.83 ทดลองหรือปฏิบัติการ มีระดับค่าเฉลี่ย 3.82 อภิปราย มีระดับค่าเฉลี่ย 3.74

ชนิดของสื่อการสอนประเภทคอมพิวเตอร์มีจำนวนมากได้แก่ ฮาร์ดแวร์ มีระดับค่าเฉลี่ย 3.46 ซอฟต์แวร์ มีระดับค่าเฉลี่ย 3.44 บทเรียนสำเร็จรูป / สื่อมัลติมีเดีย มีระดับค่าเฉลี่ย 3.27

3. ระดับความต้องการสื่อการสอนของครูผู้สอนครู ต้องการสื่อการสอนประเภทวัสดุในระดับมาก คือ ของจริง/ของตัวอย่างมีระดับค่าเฉลี่ย 4.18 รูปภาพ รูปถ่าย มีระดับค่าเฉลี่ย 3.99 หุ่นจำลอง มีระดับค่าเฉลี่ย 3.96 กระดานขาว 3.77 ประเภทวัสดุใช้ร่วมกับอุปกรณ์ได้แก่ เครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟน 3.90 เครื่องเล่นวีดิทัศน์ มีระดับค่าเฉลี่ย 3.83 เครื่องบันทึกเสียง มีระดับค่าเฉลี่ย 3.70 เครื่องรับวิทยุกระจายเสียง มีระดับค่าเฉลี่ย 3.49 ประเภทกิจกรรมได้แก่ ทดลองหรือปฏิบัติการ มีระดับค่าเฉลี่ย 4.13 ศึกษาเอกสารนอกสถานที่ มีระดับค่าเฉลี่ย 4.10 จัดนิทรรศการมีระดับค่าเฉลี่ย 3.95 การสาธิต มีระดับค่าเฉลี่ย 3.92 ประเภทคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ มีระดับค่าเฉลี่ย 4.03 ฮาร์ดแวร์ มีระดับค่าเฉลี่ย 4.01 บทเรียนสำเร็จรูป/ สื่อมัลติมีเดีย มีระดับค่าเฉลี่ย 3.86 ตามลำดับ

4. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอน ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนที่ได้รับอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ สื่อการสอนมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอ ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา เกี่ยวกับครูผู้สอน ครูผู้สอนไม่มีเวลาเพียงพอที่จะเตรียมหรือจัดหาสื่อการสอน ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ คือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอน งบประมาณมีจำกัด ขาดงบประมาณในการบำรุงรักษาและซ่อมแซม ทำให้ได้สื่อการสอนที่ไม่มีคุณภาพ ปัญหาเกี่ยวกับครูโสตทัศนศึกษา คือ ขาดครูโสตทัศนศึกษาที่มีคุณภาพและมีความรู้ ครูโสตทัศนศึกษาต้องรับผิดชอบงานหลายด้าน ไม่สามารถบริการด้านสื่อการสอนได้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการสอนของ ครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การวิจัย พบว่า การขาดครูโสตทัศนศึกษาที่มีคุณภาพ และความรู้ด้านสื่อการสอนอย่างแท้จริง และไม่ได้สำเร็จการศึกษาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาหรือ โสตทัศนศึกษาโดยตรงทำให้ได้สื่อที่ไม่มีคุณภาพและไม่ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดให้มีครูที่จบทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือ โสตทัศนศึกษาโดยตรง ให้ทำหน้าที่ครูโสตทัศนศึกษา โดยเฉพาะเพื่อให้ครู โสตทัศนศึกษาได้ผลิตสื่อการสอนและมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนครูผู้สอน ในด้านการผลิตสื่อการสอนเพื่อให้ตรงกับความต้องการและเนื้อหา โดยครูโสตทัศนศึกษาจะต้องมีการจัดหาสื่อมาไว้บริการ โดยการจัดซื้อ จัดผลิต และจัดหาสื่อ รวมถึงการดูแลรักษาซ่อมแซมให้สื่อพร้อมใ้ใช้อยู่เสมอ

2. จากการวิเคราะห์พบว่า ความต้องการสื่อการเรียนการสอนมีจำนวนมาก โดยแบ่งเป็นประเภทวัสดุใช้ร่วมกับอุปกรณ์ คือ เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟน เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง และประเภทคอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บทเรียนสำเร็จรูป สื่อมัลติมีเดีย ผู้บริหารจึงควรจัดหาสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้สอน จะทำให้ผลการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ปัญหาทางด้านการขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอน บำรุงรักษาและซ่อมแซมสื่อการสอน และงบประมาณมีจำกัดทำให้ได้สื่อการสอนที่ไม่มีคุณภาพ และไม่เพียงพอต่อความต้องการเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วทางโรงเรียนควรสนับสนุนจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนั้น สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนควรมีนโยบายสนับสนุนด้านงบประมาณและการพัฒนาบุคลากร เช่น การจัดให้มีการฝึกอบรมในเรื่องการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสื่อแต่ละประเภทที่มีการนำไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อผลิตสื่อใหม่ๆ ที่สร้างคุณค่าการเรียนรู้ในระดับการศึกษานี้ต่อไป

1. ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภทในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ศึกษาปัจจัยที่มีต่อการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา